

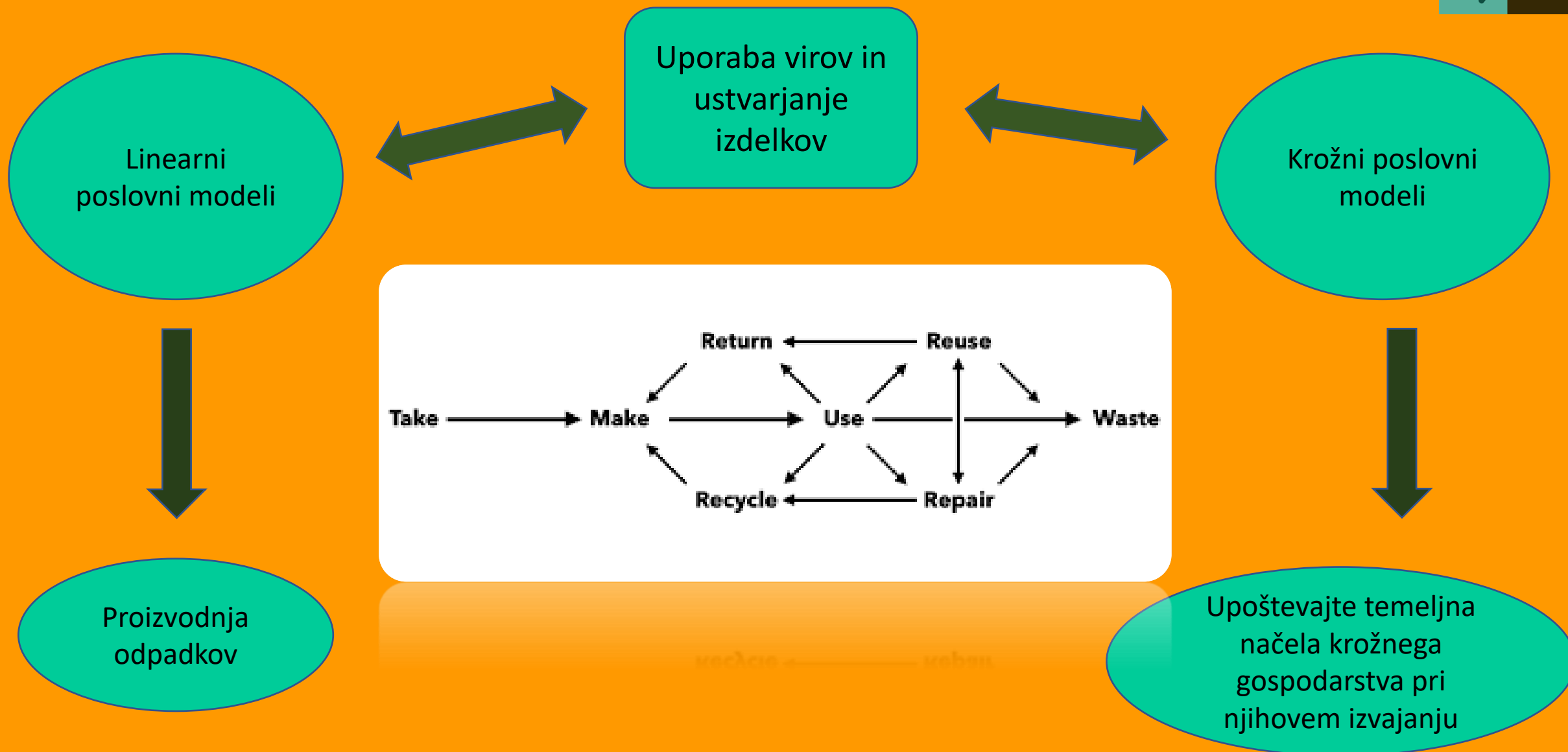
1.2 Poslovni modeli krožnega gospodarstva v povezavi s prehransko oskrbovalno verigo: Razvoj inovativnega poslovnega modela znotraj KG in prednosti inovativnih poslovnih modelov znotraj CE

1.2.4 Kako prevzeti in uporabiti poslovni model v KG

e-modul 1 Krožno gospodarstvo in prehranska oskrbovalna veriga
02/02/2021

Kako deluje krožno gospodarstvo

RAZVOJ IN IZVAJANJE POSLOVNIH MODELOV KROŽNEGA GOSPODARSTVA

- Za razvoj in izvajanje poslovnih modelov krožnega gospodarstva so potrebna tudi nekatera načela, ki predstavljajo veje krožnega gospodarstva in usmerjajo podjetja in organizacije, ki želijo slediti trajnostnemu načinu delovanja:

1. Izdelki in materiali izvirajo iz gospodarstva in ne iz ekoloških rezervatov

Za krepitev krožnega gospodarstva in trajnosti bi morala podjetja izbrati materiale, izdelke in opremo, ki že obstajajo in se verjetno že uporabljajo v gospodarstvu, namesto da uporabljajo na novo proizvedene materiale iz novih virov.

2. Ustvarjanje vrednosti za stranke z dodajanjem vrednosti obstoječim izdelkom in materialom

Vrednosti ne ustvarjajo le novi izdelki ali storitve. Podjetja lahko strankam zagotavljajo vrednost z dodajanjem finančne vrednosti izdelkom in/ali materialom, ki so že na trgu. Nadgradnja, recikliranje, popravilo, sortiranje in predelava, so nekateri od postopkov, ki se lahko uporabijo za preoblikovanje obstoječih izdelkov, tako da se njihova vrednost poveča.

3. Ustvarite dragocene podatke za podjetja, ki niso vaša stranka

Druga pomembna zainteresirana stran v krožnem gospodarstvu je naravno okolje. Njegovo ohranjanje bi moralo opredeliti številne postopke, ki jih opredeljujejo poslovni modeli. Tako mora vrednost razvitih materialov in izdelkov poleg neposrednih strank služiti tudi okoljskemu in družbenemu vplivu, to pa je mogoče doseči na način, da jih ne spreminjamo v odpadke.

IZVAJANJE KROŽNEGA GOSPODARSTVA V AGROŽIVILSKEM SEKTORJU

- ✓ Na podlagi sistematičnega pregleda literature, ki so ga opravili Esposito in drugi, je bilo v zvezi z izvajanjem krožnega gospodarstva v kmetijsko-živilskem sektorju ugotovljenih nekaj pomembnih ugotovitev
- ❑ Zainteresirane strani v prehranski oskrbovalni verigi in potrošniki menijo, da je treba opustiti linearno gospodarstvo.
- ❑ Odpadno hrano in zmanjšanje izgub hrane; dva možna rezultata trajnostnih dobavnih verig, je treba preučiti z zgodovinskega, političnega in kulturnega vidika ter glede na njihove posledice.
- ❑ Zmanjšanje okoljskih stroškov in obvladovanje vpliva na okolje lahko z lokalnimi strategijami in politikami prispevata k svetovni energetski učinkovitosti.
- ❑ Prispevata lahko tudi k zagotavljanju varnostnih zahtev in razvoju nadzorovanih sistemov za zbiranje in upravljanje presežkov hrane.
- ❑ Kompleksnost agroživilskega sektorja ne omogoča obstoja univerzalnega orodja za krožno upravljanje, zato je treba vsako dobavno verigo obravnavati drugače.

Potrebno bi bilo vzpostaviti skupni okvir ali skupna ocenjevalna orodja za ocenjevanje in primerjavo krožnih dosežkov in praks med različnimi dobavnimi verigami ter vključiti vse akterje v agroživilskem sektorju.

Kmetijsko-živilski sektor in njegov prehod na krožnost

- ❑ Podjetja se vse bolj zavedajo, kako pomembno je preiti na krožni model ustvarjanja blaga in storitev, da bi ostala konkurenčna.
- ❑ Koncept je postal priljubljen tudi med oblikovalci politik, saj vpliva na lokalne, nacionalne in mednarodne vlade ter medvladne agencije.
- ❑ Prehod na KG ponuja številne možnosti, da celoten kmetijsko-živilski sistem postane bolj učinkovit z viri.

Do leta 2050 bo treba zagotoviti ustrezno prehrano za vse prebivalstvo in hkrati zmanjšati škodljive učinke kmetijskih sistemov.

- ❑ Vlade, podjetja, raziskovalni inštituti in nevladne organizacije iščejo inovativne načine za ponovno uporabo predmetov, njihovih sestavnih delov ali odpadnega materiala s pomočjo KR ter pridobivanje več dragocenih virov in energije.
- ❑ Za razvoj krožnega gospodarstva je potrebno uvajanje sistemov z zaprto zanko, ki si prizadevajo za večjo gospodarsko in okoljsko trajnost.
- ❑ Najpomembnejše dejavnosti so:
 - Osredotočenost na povečanje naložb v določene vrednostne verige,
 - omogočanje razvoja strateških skupin vrednostnih verig za podporo povečanju obsega,
 - razširjanje praks KG ,
 - razvoj zakonodajnih okvirov.
- ✓ Na agroživilskem področju je splošno znano, da sta čista tehnologija in ekološka inovativnost ključnega pomena za doseganje razmer, v katerih bodo zmagali vsi, ter da so za te spremembe potrebne usklajene politike in različne spodbude.

Projekt TRAIN-CE-FOOD

Avtor: Maria Dalakoura (Institute of Entrepreneurship Development, IED)
mdalakoura@ied.eu

Ta projekt sofinancira Evropska komisija, Generalni direktorat za notranji trg, industrijo, podjetništvo in MSP. GA: SI2.823699.

Ta publikacija odraža le stališča avtorjev in sodelavcev, Komisija pa ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje.

